

Experimentet Kambodja

Kambodja kan ses som ett unikt experiment för västerländskt bistånd. 1979 var på många sätt år noll för Kambodja efter den fasansfulla perioden under de röda khmererna. Alla samhällsinstitutioner hade raserats och sedan följde 13 år under vietnamesiskt och sovjetiskt inflytande. 1991 slöts ett avtal i Paris som innebar att landet under en övergångsperiod skulle administreras av en nybildad FN-organisation, UNTAC. Målet var att upprätta en liberal demokrati med flerpartisystem i Kambodja.

25 år efter denna konstruktion, som lade grunden för ett omfattande västerländskt bistånd, kan det vara dags att fråga sig om experimentet lyckades. Svaret är inte enkelt, Kambodja har genomgått en dramatisk förändring under denna period och ses idag ofta som en ny "tiger" i regionen. Moderna institutioner har upprättats och utbildningsnivån och kapaciteten har höjts, delvis tack vare biståndet. Men situationen för demokratin är fortfarande mycket sårbar. De kommande valen, på kommunnivå i år och till parlamentet nästa år, kommer att ge tydliga fingervisningar om experimentet lyckats eller inte.

Syftet med presentation är att ge några grundstenar för diskussion kring detta. Fokus ligger på biståndets roll.

Karl-Anders Larsson har en lång erfarenhet som ekonom inom Sida och UD och är nu pensionär och arbetar som konsult med utvecklingsfrågor. Han arbetade på Sveriges ambassad i Phnom Penh 2008-2013. Efter det har han gjort studier relaterade till reformen av den offentliga finansförvaltningen och av decentraliseringsreformen i Kambodja.